

Sygn. akt: I 1 C 1367/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny Sekcja d/s rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym
w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Jędrzejewski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Izabela Pisarska

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2018 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B.

przeciwko W. P.

o zapłatę

I. Oddała powództwo.

II. Kosztami procesu obciąża powoda uznając je za uiszczone w całości.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. wniósł powództwo przeciwko pozwanej W. P. o zapłatę kwoty 8.645,98 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych od dnia 15 marca 2017 r. do dnia zapłaty. Powód wskazał, iż należność powyższa wynika z weksla podpisanego przez pozwaną w dniu 15 listopada 2016 r. i wypełnionego przez powoda na kwotę 8.645,98 zł..

Wobec braku podstaw do wydania nakazu w postępowaniu nakazowym i upominawczym skierowano sprawę do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym.

W odpowiedzi na pozew pozwana W. P. potwierdziła, iż podpisała weksel na rzecz powoda jednakże wskazała, iż zawarła z nim ugodę pozasądową, która realizuje wpłacając co miesiąc kwoty po 300 zł, co powoduje, iż roszczenie strony powodowej jest zawyżone i niezasadne w znacznej części.

W piśmie z dnia 27 lutego 2018 r. powód przyznał, iż do tego momentu pozwana uiściła kwotę 5.500 zł i co miesiąc wpłaca kwotę 300 zł na rachunek bankowy powoda. Jednocześnie powód w tym zakresie cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia i podtrzymał powództwo co do kwoty 3.145,98 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych od dnia 15 marca 2017 r. do dnia zapłaty.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 15 listopada 2016 r. pomiędzy (...) Spółka Akcyjna w B. a W. P. została zawarta umowa pożyczki. Jednocześnie w celu zabezpieczenia tej pożyczki pozwana podpisała weksel In blanco i upoważniła powoda do jego wypełnienia w przypadkach wskazanych deklaracji wekslowej.

dowód : deklaracja wekslowa k. 65,

Pismem z dnia 12 lutego 2017 r. powód dokonał wypowiedzenia umowy pożyczki informując, iż kwota dłużna na ten dzień do 8.645,98 zł. Jednocześnie poinformował pozwaną iż weksel In blanco został wypełniony i w przypadku nie otrzymania zapłaty sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego.

dowód : wezwanie do zapłaty k. 5

Do pozwы załączono wypełniony weksel wystawiony w dniu 15 listopada 2016 r. w którym pozwana W. P. zobowiązała się do zapłaty kwoty 8.645,98 zł na rzecz powoda w dniu 14 marca 2017 r.

dowód : weksel k. 6

W dniu 27 września 2017 r. strony zawarły ugodę pozasądową, w której określiły wartość należności wynikającej z zawartej umowy na 6.811,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Należność ta została rozłożona na raty : pierwsza w wysokości 4.000 zł zaś pozostałe w kwocie po 300 zł płatne miesięcznie do dnia 15 każdego miesiąca. Pozwana wpłaciła kwotę 4.000 zł w dniu 22 września 2017 r. i następnie co miesiąc wpłacała kwotę 300 zł.

dowód : ugoda k. 45, dowody wpłat k. 46-49

Sąd zważył co następuje :

Strony nie kwestionowały formalnej prawdziwości i mocy dowodowej załączonych do akt sprawy przez powódkę dokumentów, tj. umowy ugody, weksla, deklaracji wekslowej, dowodów wpłat. W szczególności powód nie zakwestionował okoliczności zawarcia ugody przez strony, pośrednio potwierdzając iż pozwana wpłaca należności zgodnie z zawartą ugodą. W tym też zakresie powód cofnął powództwo.

Zdaniem Sądu roszczenie powoda w niniejszej sprawie winno zostać oddalone.

Na zabezpieczenie roszczeń powoda pozwana W. P. wystawiła weksel In blanco wypełniony przez powoda. Zarzuty co do prawidłowości wypełnienia weksla to jest wypełnienie go niezgodnie z deklaracją wekslową przeniosły spór do stosunku podstawowego, a więc zawartej między stronami umowy pożyczki.

Powód żądając zasądzenia wskazanej w wekslu kwoty powołuje się na abstrakcyjność zobowiązania wekslowego i to iż sam weksel jest dowodem na istnienie zobowiązania. Wśród cech weksla na czoło wysuwa się abstrakcyjność. Polega ona na oderwaniu weksla od stosunku podstawowego, co oznacza, że brak, nieważność lub wadliwość stosunku kausalnego nie ma wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. (A. Szpunar Komentarz do prawa wekslowego Wyd. Prawn. 1994 k. 15; T. Borkowski Prawo wekslowe w praktyce k. 15). Przejawem abstrakcyjności weksla jest zatem niedopuszczalność badania istnienia, ważności i wadliwości stosunku podstawowego (art. 17 pr. wekslowego), przy czym niedopuszczalność ta nie zależy od woli pozwanej. A zatem zgłoszenie przez niego zarzutów w warunkach nieprzewidzianych przez normę prawną nie pozwala na ich rozpoznanie. Abstrakcyjność ma zatem charakter obiektywny. Rozróżnić jednak należy dwie sytuacje, kiedy przepisy prawa wekslowego przewidują możliwość badania stosunku podstawowego.

W przypadku weksla zupełnego w chwili wystawienia podnoszenie zarzutów ze stosunku podstawowego dopuszczalne jest wyjątkowo wówczas, gdy weksel nadal znajduje się w rękach remitenta jako pierwszego wierzyciela, bądź gdy nabywca działał świadomie na niekorzyść dłużnika. (A. Szpunar Komentarz do prawa wekslowego k. 16 i k. 46; T. Borkowski Prawo wekslowe w praktyce k. 27)

Abstrakcyjność weksla doznaje dalszego osłabienia w przypadku weksla niezupełnego w chwili wystawienia - weksla in blanco, wystawionego w celu zabezpieczenia zobowiązania ze stosunku podstawowego. Taki też weksel został wystawiony w niniejszej sprawie. To osłabienie wyraża się w możliwości analizowania stanów faktycznych wynikających ze stosunku podstawowego, w szczególności tego czy odpowiedzialność dłużnika w ramach stosunku wekslowego odpowiada rozmiarowi jego odpowiedzialności ze stosunku podstawowego. Możliwość wysuwania przez wystawcę zarzutów ze stosunku podstawowego w takiej sytuacji wynika z art. 10 prawa wekslowego. Stanowi on, iż jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. (A. Szpunar Komentarz do prawa wekslowego k. 52)

Stanowisko to podziela orzecznictwo. W wyroku z dnia 18 listopada 1970 r. I PR 407/70 Sąd Najwyższy stwierdził, że „weksel gwarancyjny nie jest wekslem abstrakcyjnym, lecz wekslem gwarantującym wykonanie zobowiązania, w więc „kauzalnym”.”

Podobnie w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 listopada 1993 r. w sprawie Acr 607/93 opubl. w OSAiSN nr 11-12/1994 poz. 58, stwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach: „nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny, czyli jest ono oderwane od swej podstawy prawnej (causa). Trzeba jednak podkreślić, że ten abstrakcyjny charakter ulega osłabieniu w przypadku weksla niezupełnego. Sytuacja prawna dłużnika z weksla niezupełnego w chwili wystawienia kształtuje się różnie w zależności od tego, kto jest wierzycielem wekslowym. Jeżeli posiadaczem weksla jest pierwszy wierzyciel, wiąże go porozumienie zawarte z dłużnikiem, którego treść w niniejszej sprawie odzwierciedla złożona do akt deklaracja wekslowa. Podpisanie i wręczenie weksla in blanco oparte jest bowiem na zaufaniu do odbiorcy, który powinien wypełnić dokument zgodnie z zawartym porozumieniem. Uzasadnia to obronę wystawcy weksla, że weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem.”

Strona powodowa żądała zapłaty kwoty znajdującej się na wekslu wraz z podwójnymi odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2017 r. do dnia zapłaty. Zgodnie z prawem wekslowym od kwoty określonej w wekslu można domagać się odsetek ustawowych od dnia następnego od dnia w którym miała nastąpić zapłata. Warunkowane jest to przedstawieniem weksla do zapłaty. Powód nie wykazał by do takiego przedstawienia weksla doszło, a jednocześnie domagała się odsetek w wysokości w jakiej mu on (w przypadku dochodzenia należności na podstawie weksla) nie przysługiwały. Zarzuty co do prawidłowości wypełnienia weksla to jest wypełnienie go zgodnie z deklaracją wekslową przeniosły spór do stosunku podstawowego, a więc zawartej między stronami umowy.

Strona powodowa występując z powództwem przeciw pozwanej powoływała się na umowę jednakże jej treści nie przedstawiła. W toku postępowania fakt jej zawarcia był bezsporny, jednakże jej treść nie została ujawniona. Powodowało to, iż nie było wiadomo na jaką kwotę pozwana zaciągnęła zobowiązanie i na jakich warunkach, a w konsekwencji jakie roszczenie z tej umowy przysługuje powodowi i z jakich tytułów. Ciężar udowodnienia te tej okoliczności, tj. wypełnienia weksla zgodnie z deklaracją wekslową spoczywał na powodzie. Powód nie starał się w żaden sposób udowodnić iż kwota wskazana na wekslu jest faktyczną kwotą zobowiązania, a wręcz przeciwnie dowody przedstawiony przez pozwaną stawiały w wątpliwość zasadność co do wysokości żądania powoda.

Po pierwsze w dniu 27 września 2017 r. strony w ugodzie przygotowanej przez powoda określiły kwotę należności pozwanej na 6.811,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi, pomimo, iż pozwana od dnia wypowiedzenia umowy pożyczki nie dokonała żadnej wpłaty powodowi. Po drugie dopiero w dniu 6 marca 2018 r. wpłynęło do cofnięcie pozwu w zakresie wpłacanej od września 2017 r. przez pozwaną kwoty 5.500 zł. Powoduje to, iż w ocenie Sądu wiarygodność twierdzeń powoda o wysokości kwoty dochodzonej w tym postępowaniu, w szczególności wobec niewykazania w żaden sposób wysokości roszczenia, jest niewiarygodna.

Z tego też powodu Sąd uznał, iż cofnięcie powództwa co do kwoty 5.500 zł stanowi jedynie wybieg procesowy mający na celu uniemożliwienie Sądowi w rzeczywistości zbadanie zasadności roszczenia powoda. W konsekwencji spowodowało to, iż Sąd uznał roszczenie powoda za nieudowodnione i oddalił powództwo w całości.

Dodatkowo wskazać należy, iż wobec zawarcia ugody w dniu 27 września 2017 r. i realizowania jej przez pozwaną doszło do odnowienia roszczenia i żądanie zapłaty kwoty ponad 5.500 zł było niewymagalne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo jak w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód przegrał niniejsze postępowanie w całości, a zatem Sąd w pkt II wyroku obciążył powoda kosztami.